

Helsinki

Kestävää kasvua? – Kaupunkistrategian puoliväliarviointi

Toimialajohtaja Ville Lehmuskoski, kaupunkiympäristön toimiala |
Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna, keskushallinto
Valtuustoseminaari 15.–16.6.2023

Helsinki

Helsingin kaupunki- strategian puolivälisarviointi: kaupunkiympäristön toimiala

Ville Lehmuskoski

15.6.2023 | Kaupunginvaltuuston seminaari

Työhömmme vaikuttavat ilmiöt

**Kaupungin kasvun
ja luontoarvojen
turvaamisen
yhteensovittaminen**

Keskustan muutos

Liikenteen ja liikkumisen
muutos

Rakentaminen ja
markkinatilanteen muutos

Talous ja tuottavuuden
kehittäminen

Digitalisaatio ja tiedolla
johtaminen, kaupunkilais-
ja asiakaskokemus,
henkilöstön saatavuus ja
pitovoima

Segregaatio

Ilmastonmuutoksen hillintä
ja sopeutuminen

Ilmiö: Kaupungin kasvun ja luontoarvojen turvaamisen yhteensovittaminen

Missä olemme onnistuneet?

- Kaavoitus tavoitteen mukaisesti 2021 ja 2022: yli 700 000 k-m² asumista.
- Toteutimme toimialan sisäisen prosessin, joka auttaa yhteensovittamaan kasvutavoitteet ja arvokkaiden luontoalueiden, luonnon monimuotoisuuden ja lähiluonnon turvaamisen. Arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta kiitti sitä, miten luontoarvot huomioidaan kaavoituksessa.
- LUMO-ohjelma eteni suunnitellusti, luonnon monimuotoisuuteen liittyvät näkökulmat tunnistetaan yhä kattavammin.
- Kymmenen luonnonsuojelun alueen perustamisesitykset hyväksyttiin ympäristö- ja lupajaostossa 2021–22.
- Itämeri-toimenpideohjelmaa toteutettiin suunnitellusti. Helsingin vedenalaisen luonnon arvottaminen valmistui.
- Luonnonhoidon periaatteiden uudistaminen käynnistyi.
- Merellisen Helsingin kehittäminen eteni suunnitelmien mukaan: perustana luontoarvojen tunnistaminen.

Mitä opimme?

Kaupunkistrategia edellyttää, että arvokkaimmille luontoalueille ei kaavoiteta rakentamista.

Tämä vähentää osin rakentamismahdollisuuksia myös yleiskaavan rakentamisalueilla.

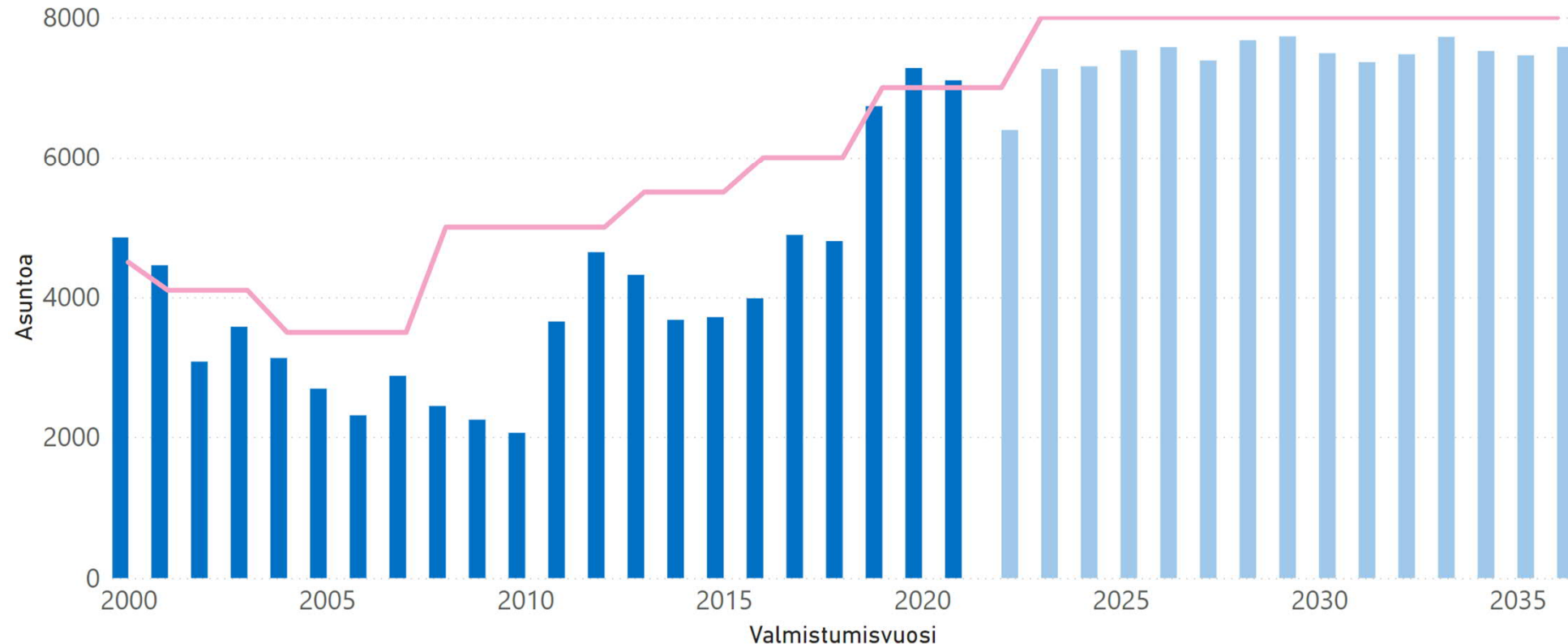
Kaavoituksen tueksi tarvitaan runsaasti aiempaa enemmän mm. luontoselvityksiä, mikä vaikutti 2022 kaavoitukseen ja näkyy selkeästi vuoden 2023 kaavatyössä.

Kaavavalitukset hidastavat kaavojen lainvoimaistumista ja käytettävyyttä.

Helsingin asuntotuotantoennuste

Toteutunut, ennustettu ja tavoiteltu asuntotuotanto 2000-2036

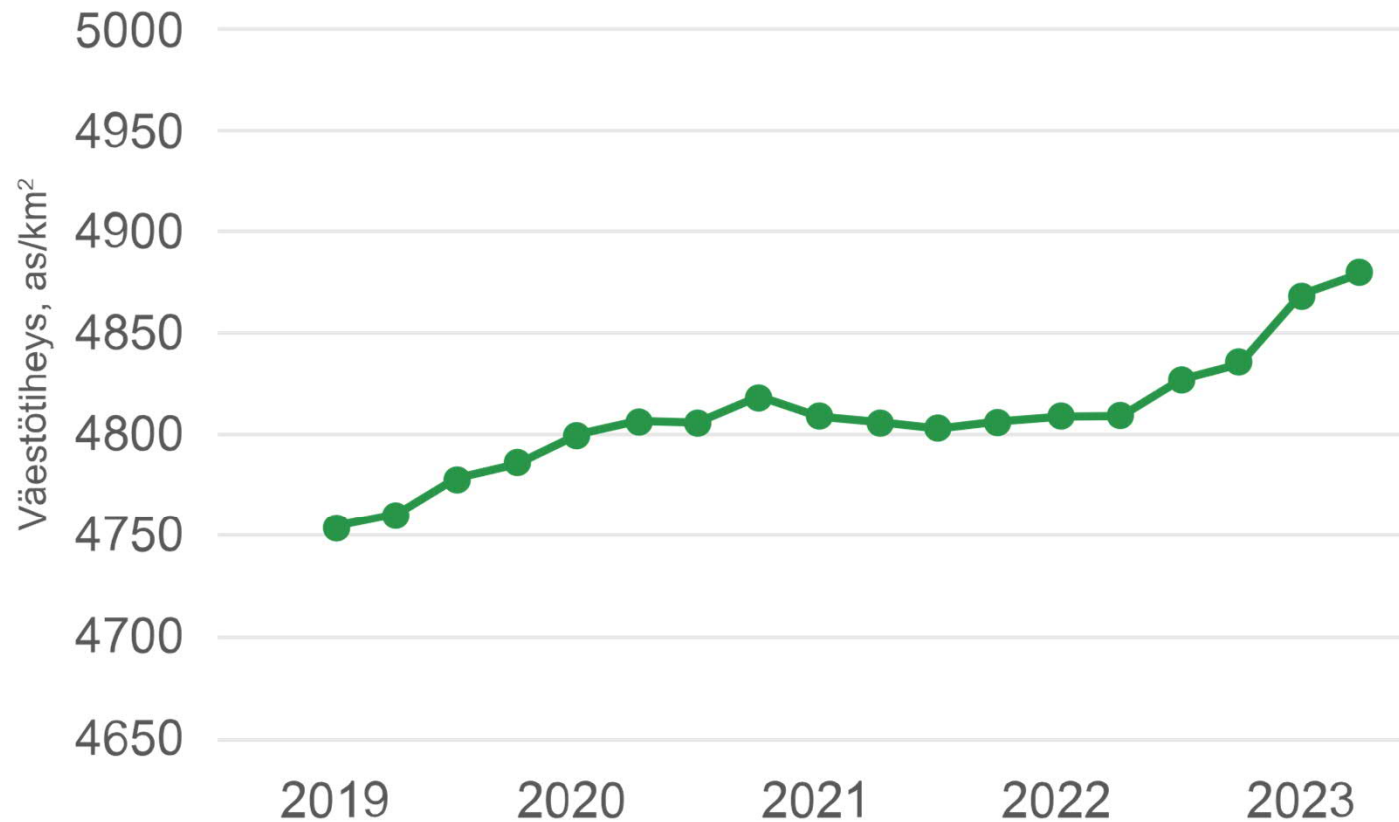
● Toteutunut ● Ennuste ● Tavoite

Ennuste pohjautuu ohjelmoituihin kaavahankkeisiin, mutta ei ota huomioon markkinatilannetta eikä sitä, että valmisteltua varantoa leikkautuu päätöksenteossa pois.

Väestötiheys

Väestötiheys (as/km²) Helsingin asuinalueilla neljännesvuosittain

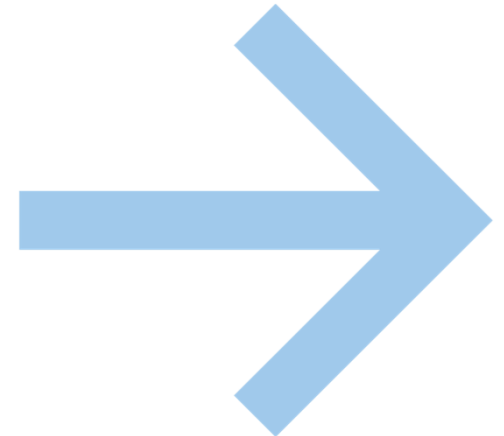

Lähtötilanne
31.12.2021
(as/km²)
4804

Tilanne nyt
31.3.2023
(as/km²)
4870
(+66)

Mihin keskitymme seuraavaksi?

- Vetovoimaisten, terveellisten ja toimivien tilojen rakentamiseen ja ylläpitoon panostaminen.
- LUMO-ohjelman toimenpiteiden priorisointi vuosittain ja niiden etenemisen varmistaminen.
- Monimuotoisuuden vaaliminen ja turvaaminen myös rakennetussa ympäristössä: yhdistetään kaupungin kasvun nopeutuminen ja luontoarvojen turvaaminen.
- Infraomaisuuden peruskorjaaminen ja työmaiden haittojen vähentäminen.
- Lumenhallinnan kehittäminen laajan hankekokonaisuuden kautta.

Ilmiö: Keskustan muutos

Ville Lehmuskoski

- Tiivistetty yhteistyötä kaupungin sisäisten ja ydinkeskustan toimijoiden kanssa ydinkeskustan kehittämiseksi.
- Ydinkeskustan elinvoiman kehittämisestä järjestetään opiskelijakilpailu yhteistyössä kaupungin, Aalto-yliopiston, Helsingin yliopiston ja Helsingin seudun kauppakamarin kanssa.
- Näkyviä hankkeita esimerkiksi Makasiinirannan kilpailu, Arkkitehtuuri- ja designmuseo, Esplanadien kävelyalueen laajennus ja Kaisaniemen puiston kunnostus.
- Ydinkeskustan maankäytön kehityskuva valmis.
- Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman päätöksenteko ja toteuttaminen.
- Satamatoimintojen siirto ja Makasiinirannan hanke koordinoidaan niin, että Makasiinirannan rakennusten toteutus voidaan käynnistää arviolta 2026

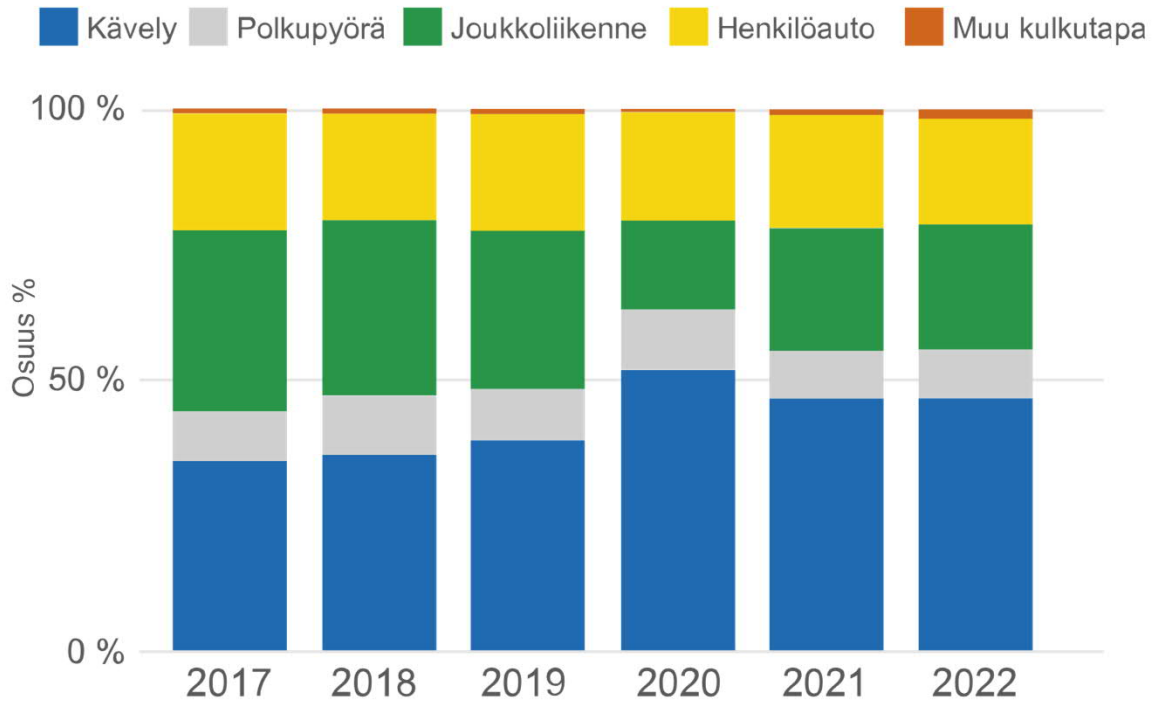
Ilmiö: Liikenteen ja liikkumisen muutos

Ville Lehmuskoski

- Kruunusillat, pyörätunneli Kansalaistori-Kaisaniemi, Raide-Jokeri ja Kalasatama-Pasila-raitiotie etenevät suunnitellusti.
- Teollisuuskatu ja Mäkelänkatu edenneet hitaasti, henkilöressurssien puutetta.
- Asuntokatujen talvihoidon laatutasoa nostettu
- Kaupunginhallitus hyväksyi 24.10.2022 Helsingin pysäköintipolitiikan 2022.
- Pyöräilyn kulkutapaosuus ei ole vielä noussut tarpeeksi. Vauhditetaan pyöräilyn tavoiteverkkojen toteuttamista.
- Joukkoliikenteen matkustajamäärän muutosta seurataan. Toimialan toimin tuemme HSL:ää ja Kaupunkiliikenne Oy:tä.

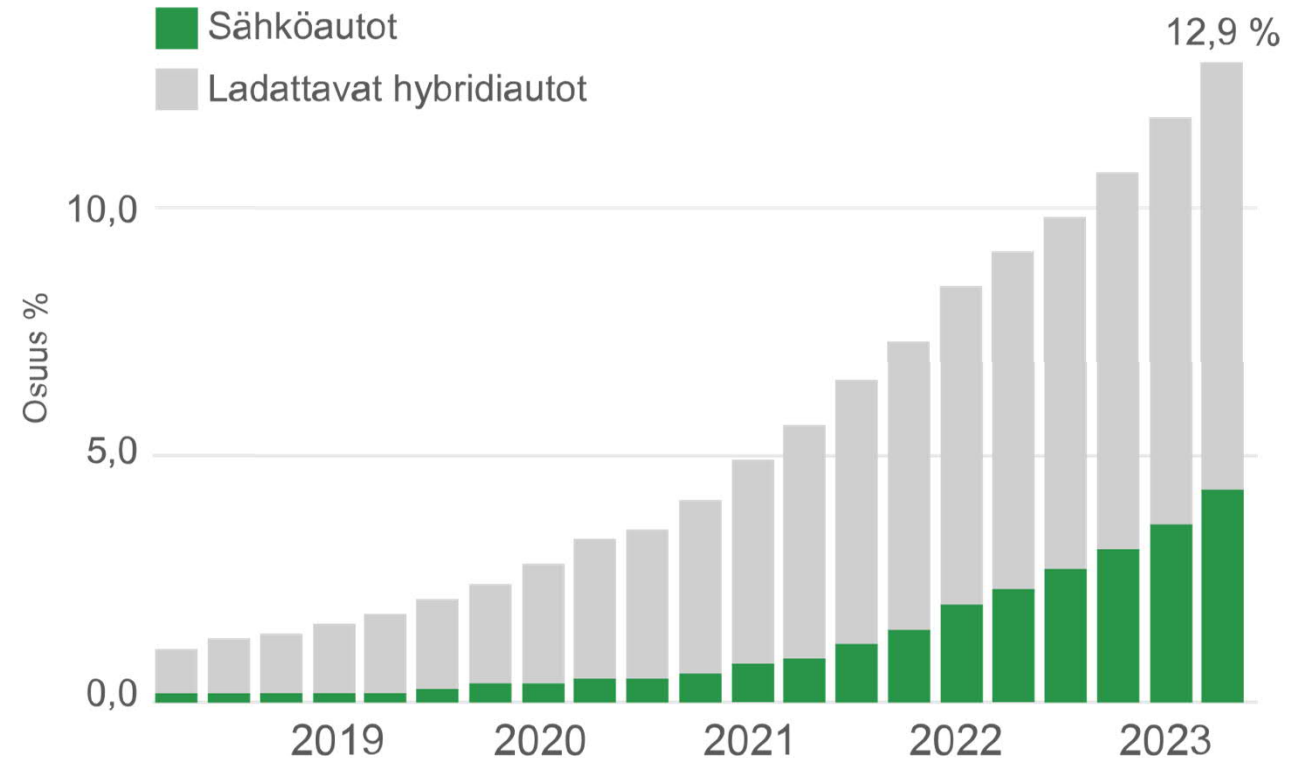
Kulkumuotojakauma pääasiallisen kulkumuodon mukaan

Lähde: Helsingin kaupunki, Helsingiläisten liikkumistottumukset

Ville Lehmuskoski

Rekisteröityjen sähköautojen osuus autokannasta Helsingissä

Lähde: Traficom

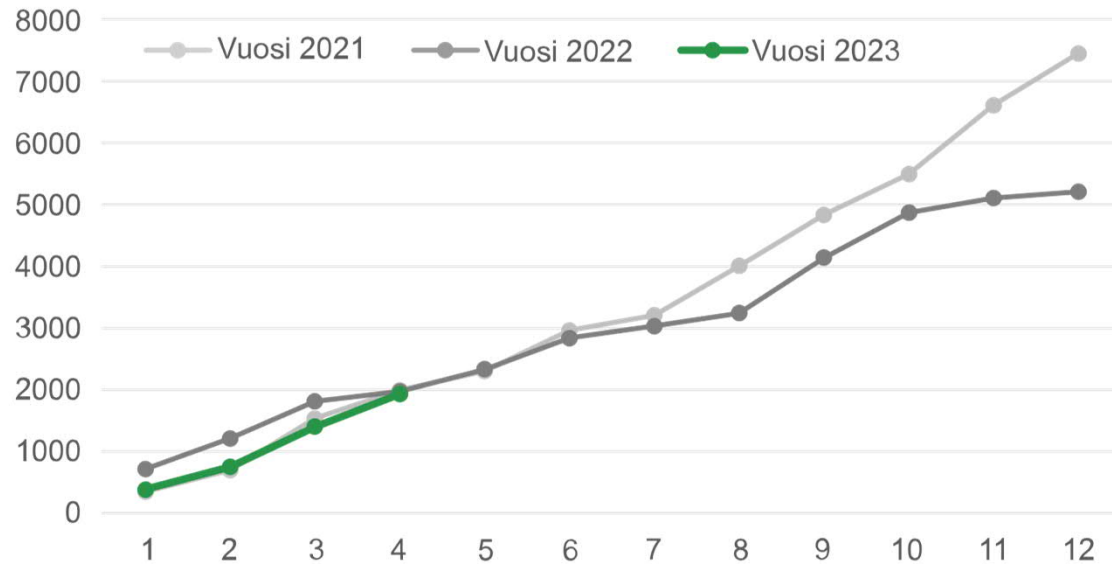
Ilmiö: Rakentaminen ja markkinatilanteen muutos

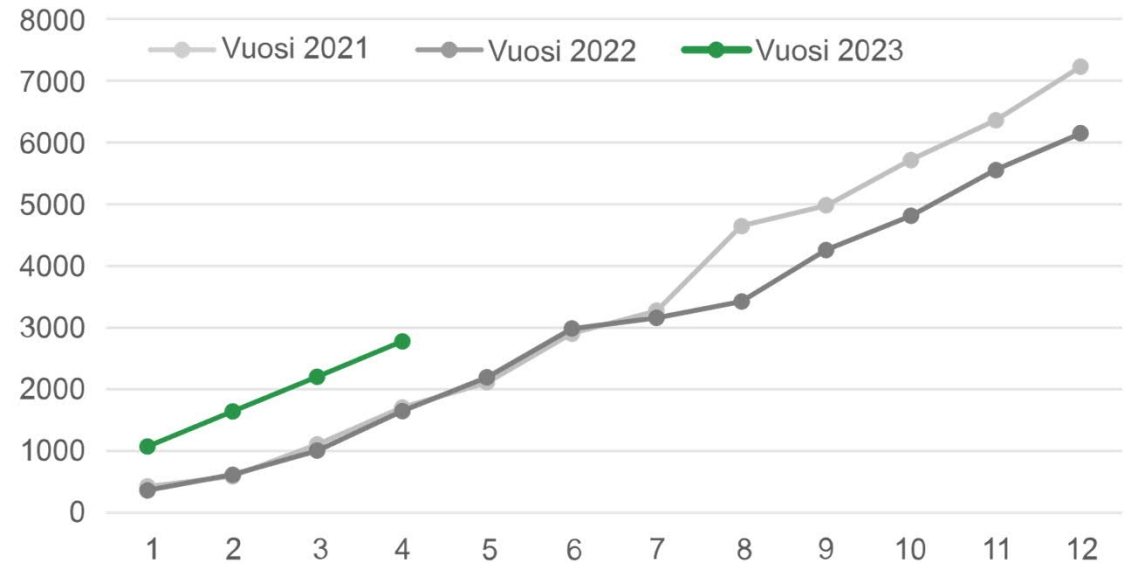
Ville Lehmuskoski

- Uusia päiväkoteja ja kouluja valmistui esim. Verkkosaareen, Kumpulaan ja Puotilaan. Koulujen perusparannuksia valmistui Lauttasaareen, Myllypuroon ja Pakilaan. Koulupihojen liikkumisolosuhteita parannettiin useissa kohteissa.
- Katutöiden haittojen vähentämistyötä jatkettiin
- Jätkäsaaren koulu ja Kymp-talo saivat Arkkitehtuurin Finlandia-palkintoehdokkuudet. Arkkitehtuuripoliittinen ohjelma valmisteltiin päätöksentekoon.
- Rakentamisen kustannustason nousu: säännellyn asuntotuotannon toteutumisen edellytykset heikentyneet merkittävästi. Yksityiset investorit erittäin pidättyväisiä aloituspäätöksissään.
- Omia hankkeita viivästynyt kohonneiden kustannusten ylitettyä asetetut kustannusraamit
- Lainvoimaisista ja rakentamiskelpoisista asuntotonteista on pulaa. Yleinen taloustilanne ja epävarmuus heikentävät rakentamisen ja tontinluovutuksen näkymiä.

Aloitettut asunnot

Valmistuneet asunnot

Epävarmasta suhdannenäkymästä huolimatta Helsingissä vuosi on alkanut positiivisena asuntorakentamisen suhteen, ja alkuvuonna valmistuneiden asuntojen määrä ylittää kahden aikaisemman vuoden tason. Koko maassa yksityisen sektorin **asuntorakentamisen suhdannenäkymä on kuitenkin edelleen hyvin heikko, asuntoja on myymättä ja yleisesti asuntorakentamisen aloitusten odotetaan vuonna 2023 jopa romahtavan edellisvuosien tasosta. Tämä tulee näkymään vahvasti myös Helsingissä.**

Ilmiö: Talouden ja tuottavuuden kehittäminen

Ville Lehmuskoski

- Toimitilastrategian toteuttaminen eteni.
- Myytiin merkittäviä kohteita ylläpitokustannusten ja korjausvelan vähentämiseksi, mm. Röykän sairaala, Nordsjön kartano ja Tervasaaren aitta.
- Palvelutilojen kannattavuus parani, koska sisäilmaongelmiin liittyvät korjaustarpeet ja sisäilmatutkimukset vähenivät.
- Teknisen palvelustrategian toimenpiteet edistyivät, esim. yleisten alueiden kunnossapidon kehittämissuunnitelma.
- Toimialan kaikki toiminnot kattava tuottavuuden kehittämistyö käynnissä 2022-24.
- Kaupungin sisäisessä yhteistyössä investointien kokonaiskoordinaatiota on parannettu.
- Valtion rahoituksen varmistaminen liikenneinvestointeihin ja joukkoliikennetukeen (MAL-sopimusneuvottelut) on erittäin tärkeää.

Ilmiö: Digitalisaatio ja tiedolla johtaminen, kaupunkilais- ja asiakaskokemus, henkilöstön saatavuus ja pitovoima

Ville Lehmuskoski

- Toimialan uuden digitalisaatiovision ja tiekartan laatiminen ja toimeenpano, lähtökohtana sujuva kaupunkilaiskokemus.
- Kaupunkitasoisen pilvipalveluratkaisun ratkaisun viivästyminen hidasti useiden järjestelmien käyttöönottoa.
- Tapahtumatoimijoiden asiointia kehitettiin sujuvammaksi ja sähköisemmäksi.
- Yleisten alueiden terassikäytön ohjeet ja mainonnan periaatteet valmistuivat. Joustavuutta lisättiin.
- Viherverkostoa kehitettiin ja esimerkiksi levähtämiselle ja omatoimiselle liikkumiselle tärkeitä penkkejä lisätään.
- Yritysassiakkaiden asiakaspalveluun esimerkiksi asiointireseptit, asiakaspalvelun käsikirja ja henkilökunnan koulutukset
- Lyhytkestoisten maanvuokrausprosessien kaupunkitasoinen kehittäminen jatkuu
- Hybridityö edellyttää edelleen panostuksia

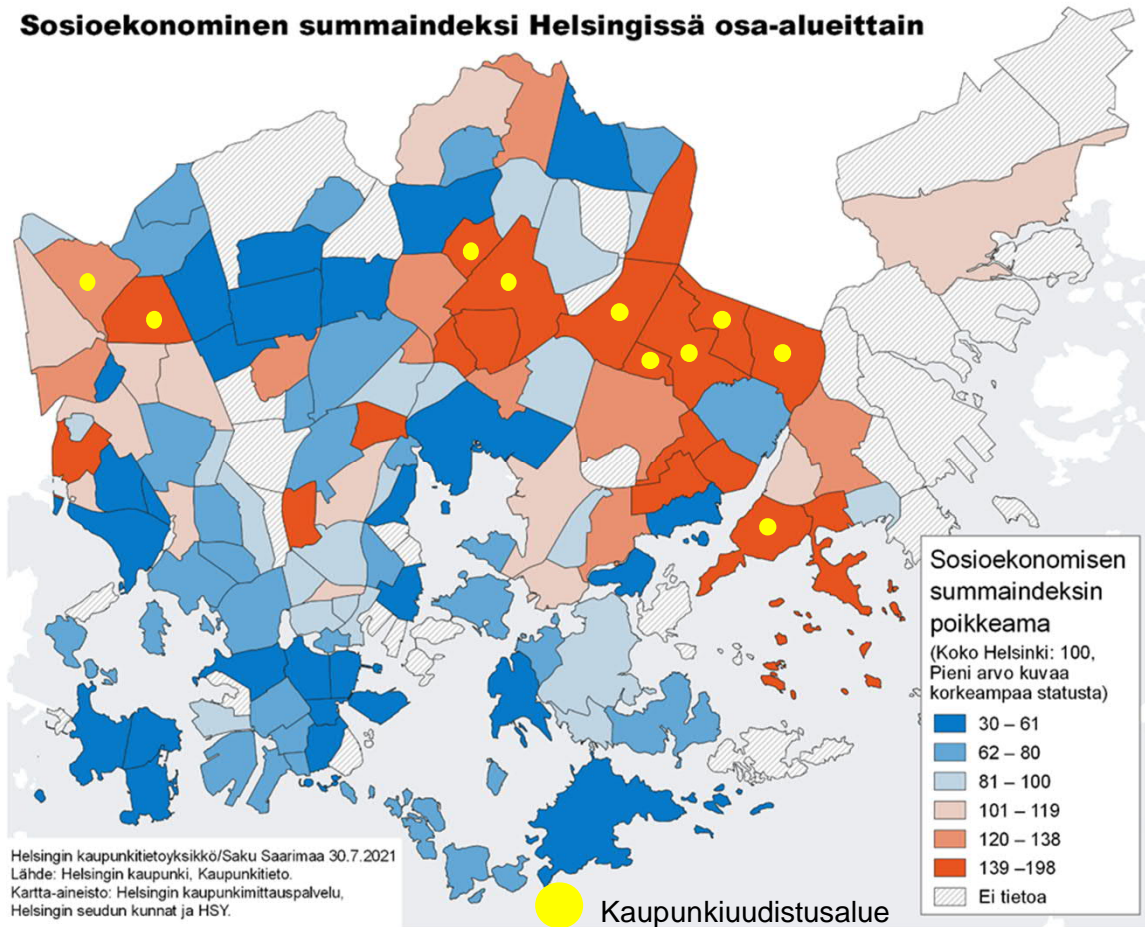
Ilmiö: Segregaatio

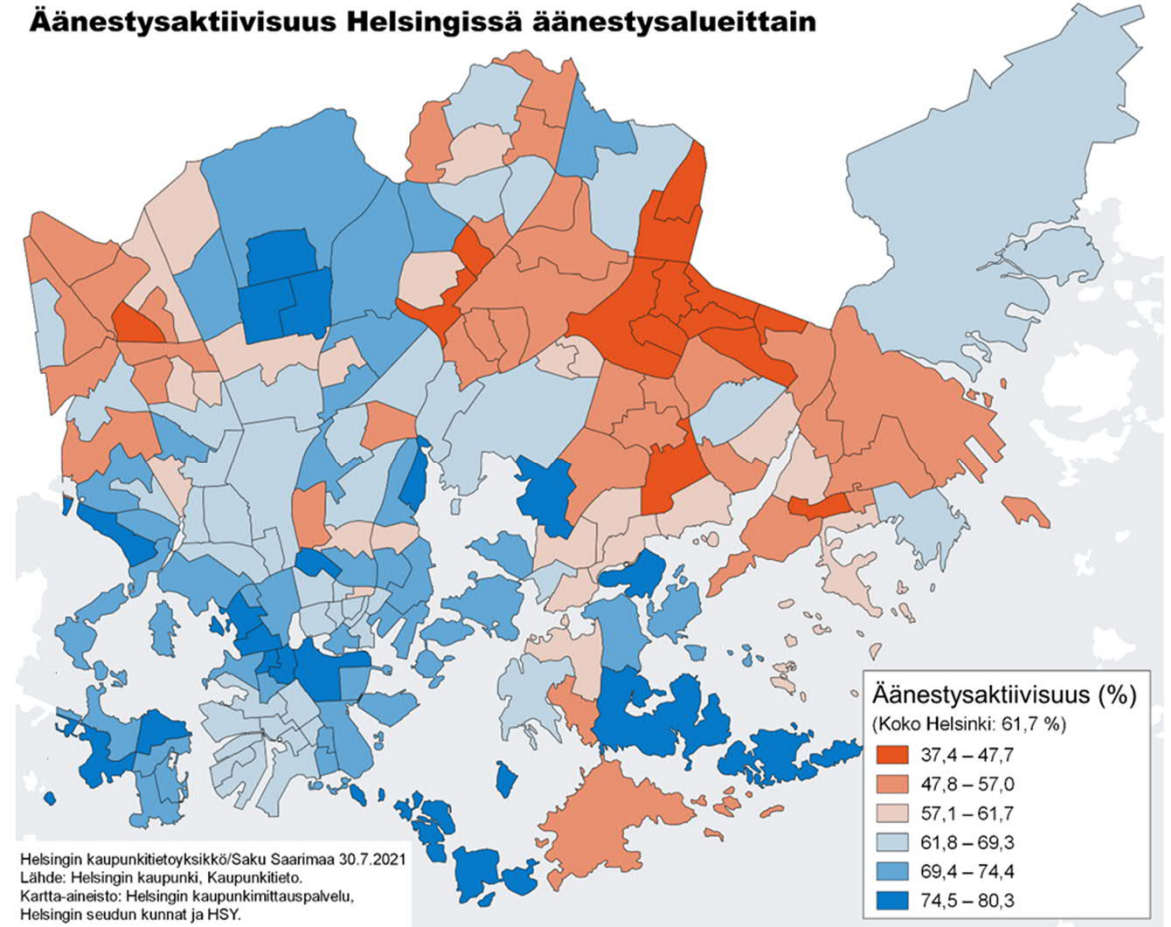
Segregaatio on hyväosaisuuden ja huono-osaisuuden kasautumista eri asuinalueille

Eriytyminen jatkuu – alueiden erot melko pysyviä

Sosioekonominen summaindeksi Helsingissä osa-alueittain

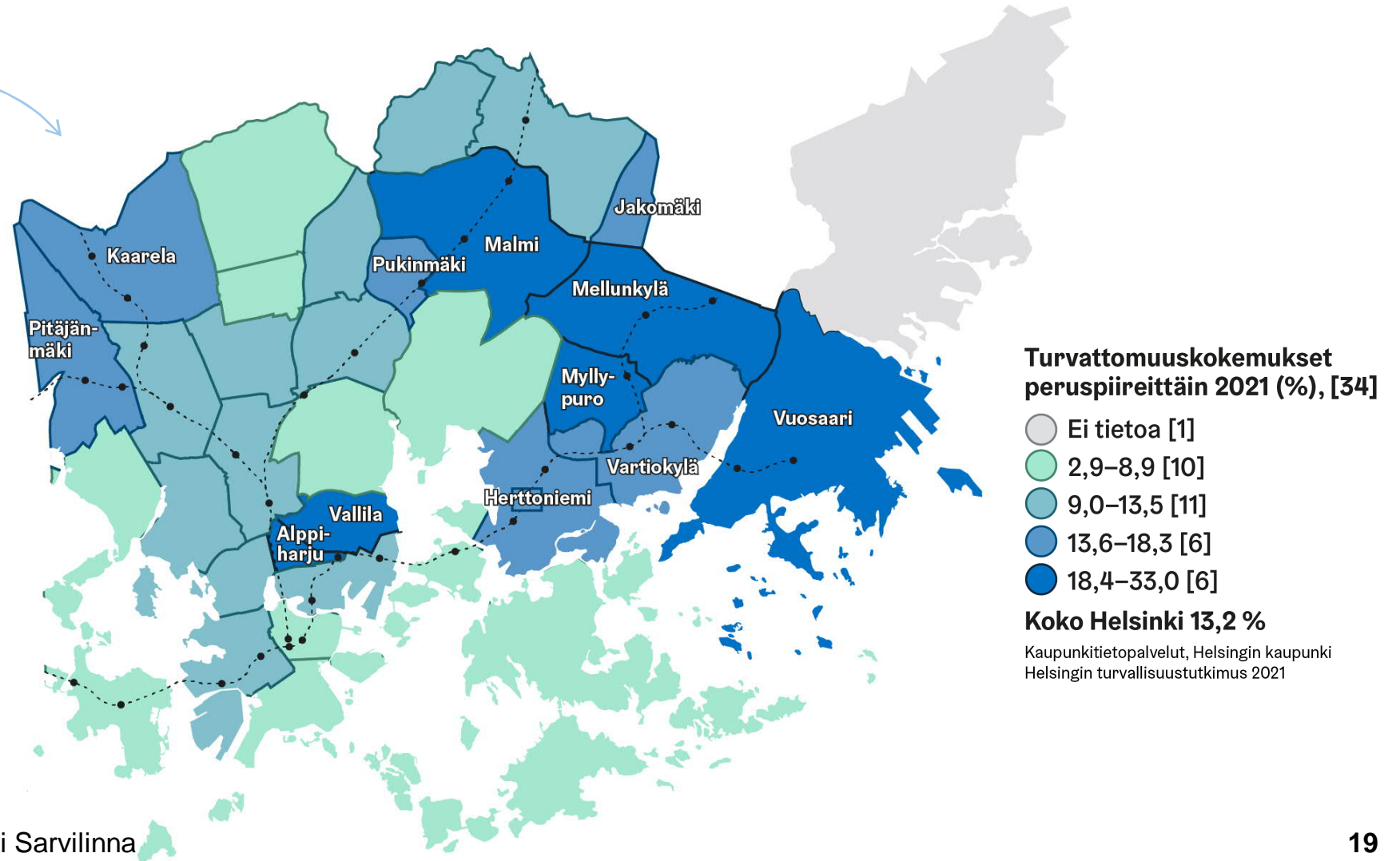

Äänestysaktiivisuus Helsingissä äänestysalueittain

Turvattomuuskokemukset keskittyvät samalla tavoin

Turvattomuuskokemukset omalla asuinalueella myöhään perjantai- ja lauantai-iltoisin peruspiireittäin vuonna 2021 (vastaajat, jotka kokivat olonsa turvattomaksi tai melko turvattomaksi)

Kaupunkiudistus – kaupunkiyhteinen keino

- Kaupunkiudistuksen toimintamalli on otettu käyttöön kaupunkitasoisesti ja uudistusalueille on laadittu investointi- ja toimintasuunnitelma vuosille 2022–2025.
- Kaupunkiudistusalueille kohdistuu merkittävä määrä asuntotuotantoa, mikä on lähiluonnon kannalta haaste.
- Turvallisuuden tunnetta parannetaan kaupunkiympäristöä ja palveluita kehittämällä – jatkossakin panostettava erityisesti yleisiin alueisiin ja viihtyisyyteen, mm. valaistus, siisteys.

Nykyiseen metsään tai puistoon osin sijoittuvat uudet asuinalueet kaupunkiudistusalueella (luku= asuntojen määrä):

Malmin
Sepänmäki
550

Malminkartanon
keskiosa
1 000

Länsimäentien
eteläosa
1 200

Meri-Rastilan
itäosa
1 300

Ramsin-
niementie
150

Onnistumisia

- Koulujen tarveperustaisen rahoitusmallin uudistaminen
- Fiksu Kaupunki -hankkeen toiminta KU-alueilla; mm. kaupunkitilan yhteiskehittäminen placemaking -toimintamallilla
- Kaupunkiudistusalueiden kouluilla alkavat rakennus- ja perusparannushankkeet, mm. Malminkartano, Mellunmäki ja Meri-Rastila

Haasteita

- Kaupunkiudistusalueille vaikea saada toteutumaan uutta omistusasumista
- Eriytyneisyys vielä voimakkaampaa kouluissa

Missä olemme onnistuneet?

- Poikkihallinnollista kaupunkiuudistustyötä. Segregaation ehkäisemistä asema- ja osayleiskaavoituksella ja täydennysrakentamisella.
- Kaupunkiuudistukselle maankäytöllisiä edellytyksiä: asemakaavat Malmilla, Malminkartanossa, Kontulan ja Mellunmäen keskustoissa sekä täydennysrakentaminen Mellunkylässä ja Vuosaaressa.
- Kouluille uusia korkealuokkaisia tiloja kaupunkiuudistusalueille: rakenteilla Myllypuroon ja Vuosaareen, suunnitteilla Malmille.
- Myllypuron kampus: alueellista muutosta ja vetovoimaa.
- Asemanseutujen face lift Väyläviraston kanssa.
- Viranomaisyhteistyöllä turvallisempia metroasemia.
- Kaupunkitilan yhteiskehittämisen placemaking-malli.
- Kaupungin omassa asuntotuotannossa monipuolinen asunto- ja hallintamuotojakauma.
- Vuokra-asuntojen asukasvalinnoissa kaupunginhallituksen hyväksymät yhdenvertaisuusperiaatteet.
- Tukiasumisen kehittämiseksi ja asunnottomuuden poistamiseksi tiivistettiin yhteistyötä toimialalla sekä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa: asunnottomien yksinelävien määrä lähes puolittui.

Mitä opimme?

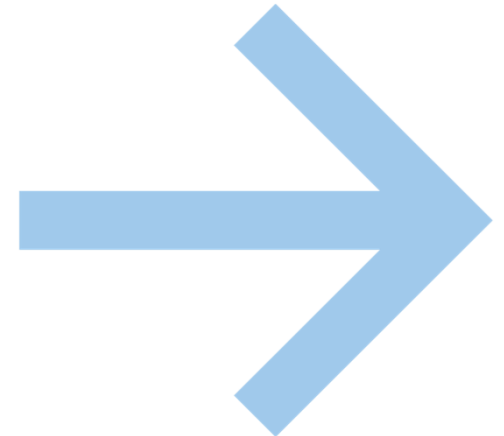
Panostaminen täydennysrakentamiseen tuottaa tulosta ja näkyviä vaikutuksia esikaupunkialueilla.

Luonnon ja viheralueiden turvaaminen ja kaupunkiuudistusalueiden kehittäminen ovat toisinaan ristiriidassa keskenään. Esim. Malminkartanon suunnitteluperiaatteet.

ARA-tuotannon määrällisten tavoitteiden ja rakentamisen mahdollistavien sijaintipaikkojen välillä saattaa olla ristiriita. Eri tavoitteita tulee priorisoida.

Mihin keskitymme seuraavaksi?

- Erityishuomio täydennysrakentamisessa sekä kaupunkiuudistusalueilla ja asemanseuduilla, kun priorisoidaan ja kohdennetaan toimenpiteitä.
- Sovitetaan yhteen luonnon ja viheralueiden turvaamisen sekä segregaaation ehkäiseminen.
- Vaikutetaan kaupunkiuudistusalueiden vetovoimaan – esimerkiksi lisäämällä vapaarahoitteista omistusasuntotuotantoa.

Onnistuminen edellyttää aitoa valmiutta panostaa valituille alueille

Ilmiö: Ilmastokriisi

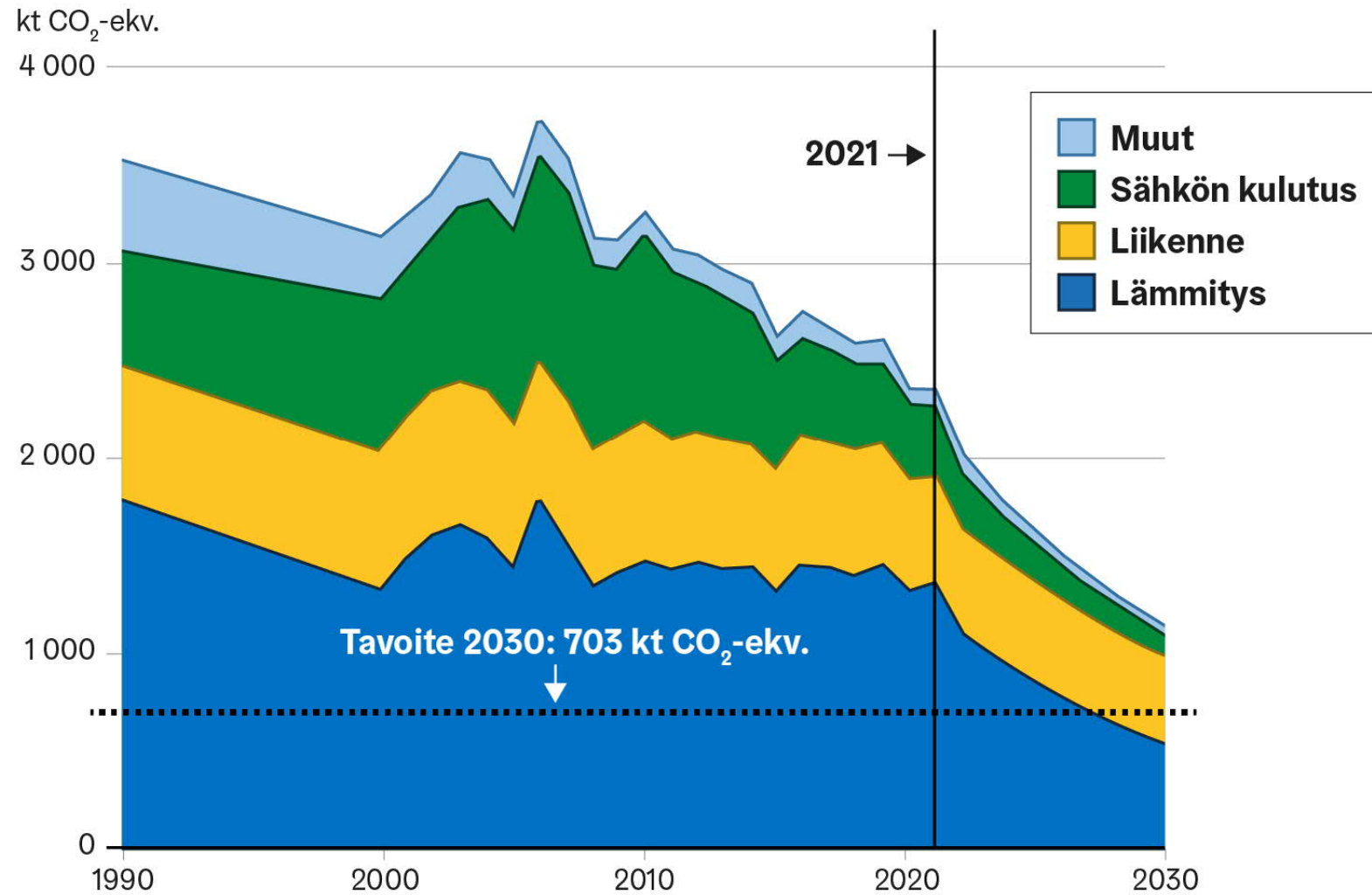
Helsinki

7.6.2023

Hiilineutraaliutta ei saavuteta nykyisillä toimilla

Päästökehitys sektoreittain

Lähde: HSY.

Hiilineutraali Helsinki

- Hiilineutraali Helsinki -ohjelma etenee pääosin hyvin. Ohjelma on päivitetty vastaamaan strategiassa vuodelle 2030 asetettua tavoitetta ja samalla ohjelman vaikuttavuutta on kasvatettu.
- Ilmastonmuutoksen hillintätyössä keskitymme rakentamiseen, liikkumiseen ja energiaratkaisuihin.
- Nykyisillä toimenpiteillä ei kuitenkaan olla liikenteen päästöjen osalta pääsemässä vuodelle 2030 asetettuun tavoitteeseen edes vuonna 2040. Tarvitaan vahvoja lisätoimia!
- Kiinteistö-, kortteli- ja aluekohtaiset maalämpöratkaisut Helsingissä -ohje on hyväksytty
- Hiilinegatiivisen kaupunkivision työssä on pyritty keskittymään reunaehtojen tunnistamiseen ja konkretisoimiseen.

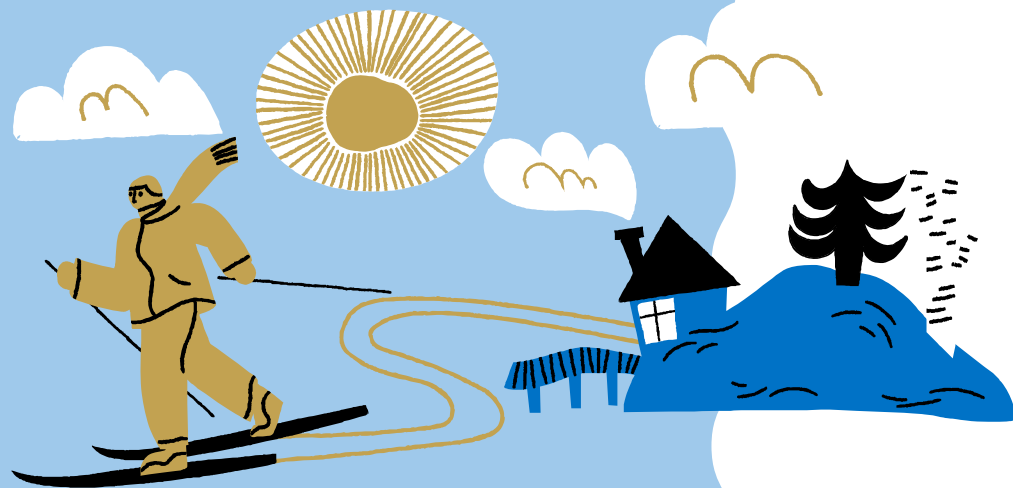
Onnistumisia

- Hanasaaren voimalan sulkeminen, joka tulee vähentämään päästöjä n. 20 %.
- Käytännössä kaikki normaalin asuntorakentamisen hankkeet ovat A-energialuokkaa.
- Sekä tiloille että yleisille alueille on suunniteltu merkittäviä energiansäästötoimenpiteitä ja energiansäästöinvestointeja on nopeutettu

Haasteita

- Liikenteen päästötavoitteen saavuttaminen näyttää haastavalta ja vaatii uusia vaikuttavia toimia.
- Pyöräilyn kulkutapaosuuden kasvattaminen tavoiteltuun vaatii uusia keinoja.
- Sähköautojen latauspisteiden rakentamisessa on viivettä eikä autoja ole saatu vaihdettua tavoitteiden mukaisesti.

Ilmiö: Ilmastomuutoksen hillintä ja sopeutuminen

Ville Lehmuskoski

- Keinoja kaupunkirakenteen kestävä ohjauksen toteuttamiseksi ovat täydennysrakentaminen, kaavoitus, tiivistäminen, liikkumistarpeen vähentäminen ja viherrakenteen vahvistaminen. Kaupunkirakenteen vähähiilisempiin ratkaisuihin ohjaavan Hava-työkalun versio 2.0 on otettu käyttöön.
- Ilmastomuutoksen vaikutuksesta rankkasateet, hulevesitulvat, merivesitulvat, paahteisuus, tuulisuus ja myrskyt sekä ajoittain erittäin runsaslumiset talvet lisääntyvät. Näihin sopeutuminen ohjelmoitava.
- Ilmastokriisiin sopeutumisen osalta kokonaissuunnitelman valmistelu aloitetaan riskiperusteisesti rankkasateisiin valmistautumisella.

Ilmastokriisin torjunta vaatii priorisointia

Helsingin keskushallinnon kaupunkistrategian puoliväliarviointi

Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna
15.6.2023

Helsinki

Perusjärjestelmien uudistamisesta kohti ennakoivia palveluja

- Virastoajalta perintönä valtava määrä vanhentuneita perusjärjestelmiä, joiden uudistaminen on työlästä ja vaikeaa - korjausvelkaa on yhä huomattavasti
- Käynnissä tai käynnisteillä useita pakollisia ja vaativia uudistuksia, joissa toimintatapoja muutetaan ja prosesseja parannetaan ja tälle hankitaan oikea järjestelmätuki (esim. HR-, talous-, asiahallintajärjestelmät)
- Vaaditaan vahvaa yhteistä sitoutumista välttämättömiin uudistuksiin
- Digitaalisen perustan (infra- ja perustietotekniikan palvelut) uudistaminen hyvässä vauhdissa ja DigiHelsinki Oy aloittanut toimintansa
- Datat hyödyntämistä ja dataperustaista toimintatapaa edistetty – haasteita mm. datan laatu, yhteensopivan datan saaminen vanhoista järjestelmistä sekä toiminnan määräystenmukaisuuden varmistaminen erityisesti tietosuojaosalta
- Palvelutarvetta ennakoivien digipalveluiden ja palveluiden kehitys alkuvaiheessa ja sitä vauhditetaan

Helsinki

Onnistumisia

- DigiHelsinki Oy:n käynnistäminen ja palvelumallin yhtenäistäminen
- Kaupunkiyhteisten digitaalisten palveluiden käyttäjälähtöinen uudistaminen, mm. Hel.fi -uudistus
- Esiopetuspaikka proaktiivisesti palkittiin Euroopan parhaan julkisen sektorin käyttäjälähtöisenä palveluna
- Tekoälyn eettiset periaatteet

Haasteita

- Korjausvelka ja yhtäaikaiset projektit
- Toimintatapamuutosten vaikeus
- Modernien ICT-ratkaisujen tietosuojakysymykset

TE25

- Kaupungin on onnistuttava toteuttamaan TE-palvelujen siirto valtiolta kuntien järjestämisvastuulle 1.1.2025 alkaen.
- Samalla tarkastellaan ratkaisuja mahdolliselle elinvoimatoimintojen uudelleenjärjestelylle.
- Lisäksi tulee valmistautua kotoutumislain kokonaisuudistuksen toimenpanoon.
- Kaupunki voi nopeuttaa kuntalaisten työllistymistä ja helpottaa niin omaa kuin yritystenkin osaajapulaa – jos palveluista saadaan kaupunkitasolla sujuvia ja koko työllisyyden ekosysteemi PKS-seudulla toimimaan yhteistyössä.

TE-palveluiden järjestämisvastuun vastaanottaminen valtiolta

Kuntakokeilu 2021–2024

~ 45 000 asiakasta

~ 510 työntekijää
(330 valtiolla ja 180 kunnalla)

~ 32 M€ toimintamenot

Lakisääteinen järjestämisvastuu 1.1.2025

~ 70 000 asiakasta

~ 700 työntekijää

~ 120 M€toimintamenot

Onnistumisia

- Hankintoihin ja työnantajapalveluihin liittyvän yhteistyön valmistelu yhdessä Espoon ja Vantaan kaupunkien kanssa
- Kuntakokeilun toteuttaminen onnistuneesti

Haasteita

- Työttömiä työnhakijoita on edelleen enemmän kuin ennen koronapandemiaa
- Lainsäädäntö ei anna kunnalle mahdollisuuksia järjestää palveluita asiakaslähtöisesti
- Kuntien vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta kasvaa
- Rahoitusmallin jäykkyys – ei huomioi suhdanteita tai väestönkasvua

Osaajia houkuteltava

- Tavoitteellisella työllä ulkomaisten investointien, startup-yritysten sekä kansainvälisten työntekijöiden houkuttelemiseksi Helsinkiin on potentiaalia entisestään vahvistaa kaupungin ja helsinkiläisten yritysten kilpailukykyä.
- Osa aloista nojaa jo nyt vahvasti ulkomaalaistaustaiseen työvoimaan.

Ulkomaalaistaustaisten osuus työntekijöistä kansallisen ammattiluokituksen tason 2 ammattiryhmissä pääkaupunkiseudulla vuonna 2020

Kuvioon on valittu suurimmista ammattiryhmistä 10 suurimman prosentiosuuden ryhmää.

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki. Aineistolähde: Tilastokeskus.

Onnistumisia

- Osaajien ja heidän perheidensä asettautumista tukevien palvelujen luominen (esim. International House Helsinki, puoliso-ohjelma)
- Helsinki Partnersin toiminnan käynnistyminen
- Kansainvälisiä osaajia ja yrittäjiä houkutteleva innovaatioympäristö (esim. Maria01, EduHub)
- Korkeakoulujen kanssa luotu yhteinen hautomoverkosto (Kampusinkubaattorit-ohjelma)

Haasteita

- Kansainvälisen kilpailun koveneminen
- Helsingin suhteellisen heikko kansainvälinen tunnettuus rekrytointi- ja sijoittajamarkkinoilla
- Englanninkielisen ylioppilastutkinnon puuttuminen
- Monet asettautumiseen ja hautomotoimintaan liittyvät toimenpiteet hankerahoituksen varassa

Edunvalvonta entistä tärkeämpää

- Helsingin rahoituspohjaa haastaa toteutetut ja toteutuvat hallintoreformit (esim. sotepe-uudistus) rahoitusuudistuksineen
- Helsingin erityispiirteitä ei huomioida riittävästi hyvinvointialueiden rahoitusmallissa, esim. asunnottomuus, lastensuojelun ja vammaisten palvelujen kustannusten kasvu
- Myös TE-uudistuksen rahoitusmalliin liittyy korjaustarpeita, mm. työttömyysturvan maksuosuuden kompensatiomalliin
- Uudenlaisia ilmiöpohjaisia rahoitusmalleja tarvitaan esim. segregaaation torjuntaan
- EU-regulaatiossa tulossa merkittäviä uudistuksia digitaaliseen turvallisuuteen ja luonnon monimuotoisuuteen.
- Korkeakoulujen aloituspaikkojen määrä tulee pysyvästi lisätä työvoimapulasta kärsiville aloille kasvukeskuksissa

Onnistumisia

- Valtion osallistumisosuus Länsi-Helsingin raitiotiehankkeeseen MAL-sopimuksessa
- EU:n ennallistamisasetuksen edunvalvonnan aktiivisuus
- Helsingin aktiivinen hallitusohjelmaedunvalvonta
- KV-painopisteiden nopea uudistuminen geopoliittisessa tilanteessa (mm. Ukraina-yhteistyö)

Haasteita

- Sotepe:n rahoitusmallin uudistaminen; segregaaatioon liittyvät lainsäädännölliset kysymykset; TE25-uudistuksen rahoitusmalli
- Työvoimapula-alojen koulutusaloituspaikkojen määrään vaikuttaminen

Eri suuntaan vetävät tavoitteet haasteena

Täydennysrakentaminen
ja lähiluonnon säilyttäminen

Keskustan elävöittäminen
ja liikenteen kasvuinvestoinnit

Liikenteen merkitys
hiilineutraaliuden
saavuttamisessa

Yhteenveto. Keskushallinto

Helsinki

7.6.2023

Sami Sarvilinna

36

Strategian painopisteet	Onnistumiset	Haasteet ja kehittämiskohteet	Keskeiset muutosmittarit
Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua	<p>Ilmastovastuu on huomioitu eri tavoin mm. rakentamisessa, kaavoituksessa, hankinnoissa ja kilpailuttamisessa sekä erilaisissa vastuullisuustyypisissä tekemisissä.</p> <p>Merivettä hyödyntävä lumensulatuskokeilu onnistunut, hävikin vähentäminen onnistunut tavoitteen mukaisesti kouluissa</p>	<p>Rakentamisen ja elinkaaren aikaiset päästöt mm. isoissa liikenne- ja infrahankkeissa. Hiilineutraali rakentaminen ajattelun lähtökohdaksi ei materiaalisidonnaisuus (puurakentaminen). Kaavoitus ylipäättään kankea väline uusien asioiden edistämiseen.</p> <p>Sähköisiin koneisiin ja laitteisiin siirtyminen hidasta saatavuus- ja lataushaasteiden takia.</p>	<p>CO2-päästökehitys (kt co2-ekv.): Yhteensä: 2345 (v. -20) -> 2345 (v.21) Lämmitys: 1307 kt v. -20) -> 1347 (v. -21) Sähkön kulutus: 367 (v. -20) -> 370 (v. -21)</p>
Taide ja kulttuuri ovat hyvän elämän mahdollistajia	<p>Kansainvälisen tason kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita mahdollistavien hankkeiden toteuttaminen, mm. Tanssin talo</p>	<p>Useita merkittäviä kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita tukevia hankkeita käynnissä, joiden sujuva toteutus tulee varmistaa esim. ADM, Jätkäsaaren bunkkeri.</p> <p>Omaleimaisen kaupunki- ja ruokakulttuurin sekä tapahtumien vahvempi hyödyntäminen Helsingin kansainvälisen maineen rakentamisessa.</p>	<p>Luovien alojen työpaikat: 84 126 (v. -21) -> 90 336 (v. -22)</p> <p>Matkailuneuvonnan asiakastytyvyisyys: 2021:4,8, 2022:4,8, 2023:4,9,</p>
Yhdenvertainen ja kansainvälinen Helsinki	<p>Kestävyysajattelu. Kaupungin edelläkävijä YK:n SDG-tavoitteiden edistämässä vauhdittanut kestävyysajattelun kytkemistä osaksi kaupungin jatkuvaa toimintaa ja ydinprosesseja</p>	<p>Matalan kynnyksen päihde- ja mielenterveyspalveluiden lisääminen esimerkiksi kaupunkiuudistusalueilla.</p>	<p>Koettu elämänlaatu (hyvä tai erittäin hyvä): 87% (syksy -21) -> 86% (kevät 2023)</p> <p>Oma asuinalue turvallinen viikonloppuillalaisin: 86% (syksy -21) -> 79% (kevät -23)</p>
Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan	<p>Kaupunkiuudistuksen toimintamalli otettu käyttöön kaupunkitasoisesti ja laadittu alueille investointi- ja toimintasuunnitelma vuosille 2022-2025.</p> <p>Palvelurakentamisen edistäminen aluerakentamisprojekteissa</p>	<p>Riittävä priorisointi ja määrärahojen ohjaus näkyviin, asukkaiden tärkeäksi nostamiin toimiin KU-alueilla</p> <p>Työntekijä- ja resurssipula keskeisissä peruspalveluissa KU-alueilla (päihde-, aikuissosiaali-, nuorisotyö ja koulut)</p> <p>Helsingin varautumisen ja väestönsuojelun järjestäminen Sotepeudistuksen jälkeen.</p>	<p>Asuinalueiden eriytymisen seurantaindikaattori: 174 (v. 2020) -> 174 (v.2021)</p> <p>Oma asuinalue viihtyisä: 92% (syksy 2021) -> 82% (kevät 2023)</p>
Toimiva ja kaunis kaupunki	<p>Asuntotuotantotavoitteen ylittyminen vuonna 2021</p> <p>7.6.2023</p>	<p>Asuntotuotantotavoitteissa on jääty selvästi jälkeen. Vuonna 2022 alkanut asuntorakentamisen hidastuminen ja heijastuminen aloitettujen asuntojen määrään. Suhdanne haastaa asuntokannan kasvutavoitteen sekä hallintamuotojakauman tasapainottamisen tavoitteita KU-alueilla sekä säännellyn tuotannon toteutusedellytyksiä.. Korkeat uudisrakentamisen kustannukset vaikeuttavat omistusasuntotuotannon toteutusedellytyksiä esikaupunkialueilla.</p>	<p>Aloitettujen asuntojen määrä: 7120 (v. -21) -> 5138 (v. -22)</p> <p>Kaupunkiuudistusalueiden asuntokannan kasvu vähintään 2 % / vuosi: V. -21: 1,3%, V-22: 1,2%</p> <p>Asukastiheys (as./km): 4808 (v. -21) -> 4870 (v. -23)</p>

Strategian painopisteet	Onnistumiset	Haasteet ja kehittämiskohteet	Keskeiset muutosmittarit
Älykkäät liikennetkaisu- ovat sujuvan arjen perusta	Länsi-Helsingin raitiotien hankesuunnittelu käynnissä, Raide-Jokeri ja Kalasatamasta-Pasilaan raitioyhteys valmistuvat.	Satamatunneli ja satamatoimintojen keskittämiskenaario - erittäin monimutkainen ja toisiinsa linkittyvä kokonaisuus. Halu vapauttaa Eteläsatama, mutta tunneliratkaisun löytyminen vaikeaa. Investointien tasapaino	
Helsinki- hyvinvointi ja terveys paranevat	Stadin HYTE-työtapa vakiintunut ja toiminta on vahvasti yhteistyö- ja tietopohjaista. Kaupunkiyhteinen tekeminen on vahvistunut erityisesti lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden osalta. Korona-ajan toiminta. Onnistuminen kriisiajan johtamisessa ja koordinaatio-, viestintä ja seurantatehtävissä. Uusia asiakaspalveluja käynnistetty toimialojen kanssa, mm. Liikkuva hoitaja- ja Varaamo –asiakaspalvelu	HYTE-käsitteen ja tekemisen kokonaisvaltaisuus tuottaa toistuvaa rajaushaastetta ja laaja johtamis- ja koordinaatorakenne alaverkostoineen tuottaa malliin raskautta.	Tyytyväinen elämäänsä: •Perusop. 4.-5. lk: 89% -> 84% •Perusop. 8.-9. lk: 74% -> 65% •Lukio 1.-2: 72% -> 65% •Ammatillinen koul.: 75% -> 61% Asuinalueiden eriytymiskehitys Helsingissä: -Lähtötilanne v. 2020::174 -Uusin tieto v. 2021: 174 (summaindeksi yhdistää pienituloisten, työttömien ja matalasti koulutettujen osuuden)
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	Vuoden 2022 osalta alijäämätavoite ja käyttötalouden vastuuperiaate toteutuivat. Talous tasapainossa koronasta huolimatta. Sotepe- kokonaisuus eriytetty lain mukaisesti talousarviossa ja -järjestelmissä. Laadittu tarvittavat sopimukset talouden eriyttämisen tueksi. Tytäryhteisöjen toimintaa määrittelevän konserniohjeen sekä tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden päivittäminen TA22 sovittuja rakenteellisia tuottavuustoimenpiteitä on edistetty Staran tuottavuusohjelman tavoite 5,8 milj.€saavutettiin 2022. Tilauksesta maksuun- ja muilla laskutuksen kehityshankkeilla tehostettu läpimenoaikoja ja laskutusprosesseja, puhtauspalveluhenkilöstön siirtyminen Kaskosta Palkeen.	Alijäämä- ja vastuuperiaatteen toteutuminen 2023-2025. Sote-uudistuksen rahoitusmalli ja ennätyskorkeaksi noussut investointitaso haastavat taloustavoitteiden toteutumisen. Palkkatkaisu- kustannukset, inflaatio- ja korkotason nousu, palvelu- ja rakennuskustannusten nousu. Edunvalvonta kunta-Helsingin ja Sotepen rahoitusmallin valtionrahoituksen kehittämisessä Kaupunki- ja kuntataloudellinen kannattavuus suurissa kaupunkikehityshankkeissa (edellytysinvestointien kasvava trendi 400€ k-m2 -> 1 000€ k-m2). Suurten raideliikennehankkeiden oikea-aikaisuus suhteessa maankäytön kehittämiseen, suora vaikutus mm. HSL:n talouteen Rakenteellisten tuottavuustoimenpiteiden toimeenpanoa toimialoilla ja liikelaitoksissa tulee jatkaa. Talousjärjestelmä uudistuksen (SAP S4 Hana) läpivienti 2023-2024.	Toimintamenokasvua mitoittava vastuuperiaate: Toteutui v. 2022 Toiminnan ja investointien alijäämä vs. kaupungin alijäämätavoite: 455,5 milj. eur talousarviota parempi v. 2022

Strategian painopisteet	Onnistumiset	Haasteet ja kehittämiskohteet	Keskeiset muutosmittarit
Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki	<p>Henkilöstön veto- ja pitovoimaan on vaikuttanut myönteisesti esihenkilötyön laadun parantuminen</p> <p>Palkkakehitysohjelmat vuosille 2022 ja 2023 toteutettu tavoitteiden mukaisina.</p> <p>Vuonna 2022 Työterveys Helsinki tuotti palvelujaan lähes aiemmalla tasolla pienentyneestä henkilöstö-resurssista huolimatta.</p>	<p>Helsingin työnantajamaine on heikentynyt, mihin liittyvät mm. seuraavat havainnot:</p> <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön suositteluindeksi on heikentynyt Helsingissä suhteellisesti enemmän kuin muissa kunnissa (Kunta10) Työvoiman saatavuus on monilla aloilla kriisiytynyt Palkkajärjestelmän vakiinnuttaminen ollut haastavaa Työterveyshuollon kilpailutuksen keskeytyminen Henkilöstön jaksamisen koetaan heikentyneen <p>Liikelaitoksissa muutostilanteista johtuvaa runsasta henkilöstöpoistumaa (erit. Työterveys Helsinki)</p>	<p>Kunta 10, Johtaminen: sijaluku v- 22: 54 (v. -20 oli 51, pienempi luku parempi)</p> <p>Henkilöstön sitoutuminen Helsingin kaupunkiin työnantajana: suositteluindeksi : 82 (v. -21) -> 64 (v. 2022)</p>
Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntämällä	<p>Digi Helsinki Oy:n perustaminen</p> <p>Aloitettu laajamittaiset, keskeisten kaupunkiyhteisten järjestelmien ja niihin liittyvien työtapojen uudistamiset, mm. M365-järjestelmien käyttöönotto, hel.fi-uudistus ja intrauudistus.</p>	<p>Henkilöstö- ja palkkahallinnon järjestelmän käyttöönotto on vakiintumassa, mutta edellyttää edelleen kehittämistä; hidastaa muiden digitalisaatiosuunnitelmien toteutusta</p> <p>Datan sirpaleisuus, saatavuus, käytettävyys ja analysointi. Runsaasti digitaalista korjausvelkaa.</p>	
Helsinki on houkutteleva osaajille ja yrityksille	<p>Yhteistyö korkeakoulujen kanssa yrityspalveluiden kehittämiseksi sekä alkuvaiheen startup-yrityksiä tukevien palveluiden kehittäminen ja kysyntä</p> <p>Matkailuyksikön toiminta on käynnistynyt hyvin; matkailun ja tapahtumien yhteinen toimintaohjelma hyvä toimintatapa</p> <p>Kansainvälisten työntekijöiden ja heidän perheidensä houkuttelua ja asettautumista Helsinkiin tukevien palveluiden kehittäminen ja kysyntä</p>	<p>Työttömiä työnhakijoita on edelleen enemmän kuin ennen koronapandemian käynnistymistä vuonna 2019</p> <p>Helsingin suhteellisen heikko kansainvälinen tunnettuus vaikuttaa houkuttelevuuteen rekrytointi- ja sijoittajamarkkinoilla</p> <p>Ydinkeskustan elinvoimaisuus on laskenut verrattuna koronapandemiaa edeltäneeseen aikaan. Kaupunki kohdistaa panostuksia ydinkeskustaan, mutta panostukset vaikuttavat vasta pitkällä viiveellä.</p> <p>Kaupunkitasoinen näkemys Helsingin yritysmuoniteisyydestä ja toimenpiteet sen kehittämiseksi ovat epäselvät.</p>	<p>Palkkasummakertymä (indeksi, 12/2021=100): 107,9 (4/2023)</p> <ul style="list-style-type: none"> Helsingin kuntakokeilun asiakkaiden aktivointiaste: 20,6 (v. -21) -> 26,1 (v. -22) <p>Työllisyysaste: 77 (v. -21) -> 79 (v. -22)</p> <p>Ulkomaalaisten matkailijoiden yöpymiset: 555 228 (v. -21) -> 1 549 898 (v. -22)</p>
Kansallista edunvalvontaa ja kansainvälistä yhteistyötä Helsingin kehittämisessä	<p>Vaikuttava edunvalvonta. Kaupungin ja keskeisten kaupunkiverkostojen hallitusohjelmataavoitteet ja kaupungin EU-edunvalvonnan painopisteet on hyväksytty 7.6.2023</p>	<p>Edunvalvonnassa kiinnitettävä huomiota erityisesti seuraaviin asioihin: SOTE:n rahoitusmallin uudistaminen; segregaatioon liittyvät lainsäädännölliset kysymykset; TE25-uudistuksen rahoitusmalli; VOS-uudistus.</p>	

Strategian tavoite, keskeiset asiat ja tavoiteltu muutos

1. **Kaupunkiudistusalueille kohdistuvan toimenpide- ja investointisuunnitelman jatkaminen.** Kaupunkiudistusalueille kohdennettavat investoinnit ovat edellytys alueiden asuntokannan 2 % vuosittaisen lisäykseen ja näkyvien muutosten toteuttamisen, turvallisuuden ja alueiden viihtyisyyden parantamiseen.
2. **Asuntojen hallintamuotojen alueellinen tasapainotus sekä säädelyn asuntotuotannon toteuttavuuden parantaminen.** Asuntotuotannon sujuvoittamisen toimenpiteiden määrätietoinen jatkaminen. Projektialueiden vähähiilisen asuntorakentamisen ratkaisuiden edistäminen ja esirakentamisen päästöjen vähentämisen ja kiertotalouden toimenpiteet.
3. **Sotepe-uudistuksen jälkeisen kaupunkitalouden hyvä hallinta,** sis. investointitalous. Aktiivinen edunvalvonta sotepe-rahoituksen kysymyksissä. Talousarviot tulee laatia strategiatavoitteen mukaisesti ja arvioitava vastuullinen investointitaso uuden rahoitusmallin mukaisesti. **Jatkettava tuottavuusselvityksiä/-ohjelmia toimialoilla ja liikelaitoksissa** loppukauden ajan ja turvattava tuottavuustoimien toteutuminen käytännön tasolla. Työterveys Helsingin laatukilpailutusprosessin toteutus tarkoituksenmukaisesti.
4. **Työvoiman saatavuuden kriisin hallinta useita keinoja käyttämällä.** Työperusteisen maahanmuuton edistäminen ja kansainvälisten investointien houkuttelu: Tavoitteellisella työllä ulkomaisten investointien, startup-yritysten sekä kansainvälisten työntekijöiden houkuttelemiseksi Helsinkiin.
5. **Palkkajärjestelmän vakiinnuttaminen,** jotta kaupungin uskottavuus työnantajana palautuu. Henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistuksen toteuttaminen digitalisaatiota hyödyntäen. Vanhentuneiden perusjärjestelmien uudistaminen onnistuneesti (mm. talousjärjestelmä).
6. Elinvoimatoimintojen uudelleenjärjestelyn sekä **TE2025-uudistuksen valmistelu** siirtyvien toimintojen turvaamiseksi 1.1.2025 alkaen. Samassa aikataulussa tulee valmistautua kotoutumislain kokonaisuudistuksen toimenpanoon.
7. **Johtamisjärjestelmää koskevien selvitysten toteutus** ja havaittujen uudistustarpeiden toteutus (mm. liikelaitosten johtamisjärjestelmä). Muutoshankkeita koskevan ohjelma- ja projektimallin käyttöönotto keskeisissä muutoshankkeissa.

Yhteenveto. Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimiala, strategiakauden 2021–2025 alkupuolisko

Strategian painopisteet	Onnistumiset	Haasteet ja kehittämiskohteet	Keskeiset muutosmittarit
Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua	Kaupunkirakenteen kestävä ohjaus täydennysrakentamisen, kaavoituksen, tiivistämisen, liikkumistarpeen vähentämisen ja viherrakenteen vahvistamisen keinoin. Kymmenen luonnonsuojelualueen perustamisesitykset valmisteltiin ja hyväksyttiin ympäristö- ja lupajaostossa. LUMO-ohjelma on edennyt suunnitelmallisesti.	Liikenteen päästöjen osalta ei nykyisillä toimenpiteillä ei olla pääsemässä vuodelle 2030 asetettuun päästövähennystavoitteeseen.	Kokonaispäästöt (CO2-ekv.) suhteessa vertailuvuoteen: mittaritieto päivittyi kesäkuussa 2023. Luontoalueiden pinta-alan ja ekologisen verkoston mittaaminen LUMO-seurannassa.
Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan	Panostaminen täydennysrakentamiseen tuottaa tulosta ja näkyviä vaikutuksia esikaupunkialueilla. Asemakaavoja on laadittu esikaupunkien täydennysrakentamiseksi tavoitetta runsaammin. Kaupungin omassa asuntotuotannossa toteutettiin monipuolinen asunto- ja hallintamuotojakauma.	Kaupunkisuunnittelun päätöksenteossa joudutaan välillä tilanteeseen, jossa segregaaation ehkäisemisen ja luontoarvojen turvaamisen keinot ovat ristiriidassa. Tarvitaan laajaa arvokeskustelua ja yhteistyötä molempien tärkeiden teemojen edistämiseksi. Vaikuttaminen KU-alueiden vetovoimaan esimerkiksi lisäämällä vapaarahoitteista omistusasuntotuotantoa. Vetovoiman lisäämiseksi tarvitaan myös muita kuin asuntotuotantoon liittyviä toimia, esimerkiksi erilaisia investointeja, jotka houkuttelevat kävijöitä muualtakin. Yleiset alueet ja katutilat tulisi nostaa kaupunki uudistusalueiden kehittämisen keskiöön.	Strategiamittarit asuinalueiden eriytymiskehitys ja omistus- ja asumisoikeusasuntokannan kehitys vuokratulovaltaisilla alueilla eivät ole vielä päivittyneet. Asiakaspalautteen käsittelyyn ottamisen nopeus: ennuste1/2023: tavoite on toteutumassa, reagointiaika keskimäärin 1 päivä.
Toimiva ja kaunis kaupunki	Kaavoitettiin tavoitteen mukaisesti yli 700 000 k-m ² asumista vuonna 2022. Toimialalla toteutettiin laaja sisäinen prosessi, jossa kehitettiin keinoja kasvutavoitteiden ja luontoarvojen suojelun yhteensovittamiseen. Laadittiin ja saatettiin päätöksentekoon ydinkeskustan maankäytön kehityskuva ja sen pohjalta käynnistetty ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelu. Keskustan kehittämiseksi toteutettiin Eteläsatamaan Makasiinirannan laatu- ja konseptikilpailu ja aloitettiin sen mukainen jatkosuunnittelu. Esplanadien kävelykatukokeilua valmistuu alkukesästä.	Kaupunkistrategia edellyttää, että arvokkaimmille luontoalueille ei kaavoiteta rakentamista. Tämä vähentää osin rakentamismahdollisuuksia myös yleiskaavan rakentamisalueilla. Korkeat rakennuskustannukset, nouseva korkotaso, korkea inflaatio, talouden kehitykseen liittyvä epävarmuus sekä kuluttajien heikko luottamus talouteen heikentävät merkittävästi rakentamisen ja tontinluovutuksen näkymiä. Asuntotonttien hankevarauksia ja luovutuskilpailuja ei ole pystytty toteuttamaan tavoitteen mukaisesti eikä asuntotuotannon vuositavoitetta saavutettu 2022. Sama on havaittavissa luvitettujen ja erityisesti aloitettujen asuntojen määrässä.	Kaavoitettu tavoitteen mukaisesti vuosina 2021 ja 2022 yli 700 000 k-m ² asumista. Asuntotuotannon aloitukset vuoden alusta: 2021 7120 asuntoa, 2022 5138 asuntoa. Väestötiheys (as/km ²) Helsingin asuinalueilla: 31.12.2021 4804 as/km ²), 31.3.2023 4 870 as/km ²)
Älykkäät liikenneratkaisut ovat sujuvan arjen perusta	Merkittävät liikennehankkeet edistyivät suunnitellusti: mm. Kruunusillat-raitiotieyhteyden ja Kansalaistori-Kaisaniemi pyörätunnelin rakentaminen sekä Länsi-Helsingin raitiotien sekä VIIMA-raitiotien valmistelu. Raide-Jokeri on valmistumassa etujassa. HKL:n yhtiöittämisen myötä joukkoliikenteen tuottaminen on mahdollista myös laajemmin pääkaupunkiseudulla kestävä kasvun tueksi.	Joissakin suurissa liikennehankkeissa edistyminen on ollut toivottua hitaampaa. Etätyön yleistymisen on vaikuttanut joukkoliikenteen matkustajamääriin. Pyöräilyn kulutapaosuus ei ole noussut tavoitteiden mukaisesti.	Kestävien kulkumuotojen jakauma: 2021 78%, 2022 79% Sähköautojen osuus kaikista Helsinkiin rekisteröidyistä autoista 31.12.2020 4.9%, 31.3. 2023 12,9%
Vastuullinen talous kestävä kasvun perustana	Käynnistettiin toimialan tuottavuusohjelma, jossa läpivalaistaan kaikki palvelut. Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus siirtyi nettobudjetoiduksi talousarviokohdaksi. Toimitilastrategian toteuttaminen eteni merkittävästi. Sisäilmaongelmien ja niihin liittyvien korjaustarpeiden väheneminen nosti palvelutilojen kannattavuutta. Teknisen palvelustrategian toimenpiteet edistyivät.	Yleisten alueiden kunnossapidon budjetti ylittyi poikkeuksellisten talviolosuhteiden aiheuttamien lisäkustannusten vuoksi. Rakennuskustannusindeksin nousu on näkynyt kaupungin asuntotuotannon hankkeiden urakkakilpailutuksissa. 2022 korkea urakkatarjousten hintataso esti kohtuuhintaisen asuntotuotannon etenemisen. Maanmyyntitulojen toteuma on jäänyt hieman tavoitteista vuonna 2022 globaalin markkinatilanteen seurauksena.	Keskeisten palveluiden yksikkökustannukset muiden suurten kaupunkien tasolla, toiminnan ja investointien rahavirran alijäämä valtuustokauden aikana vs. julkisen talouden suunnitelmassa ja kuntatalousohjelmassa paikallishallinnolle asetettu tavoite.

Kaupunkiympäristön toimiala, strategiakauden 2021–2025 jälkipuolisko

Strategian tavoite, keskeiset asiat ja tavoiteltu muutos

- 1. Maailman paras ja yhdenvertaisin paikka oppia**
 - Panostetaan vetovoimaisten, terveellisten ja toimivien tilojen rakentamiseen ja ylläpitoon.
- 2. Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua**
 - Liikenteen päästövähennystoimenpiteiden määrittelyyn ja toteuttamiseen sekä sähköautojen latausinfraan kasvattamiseen.
 - Hiilineutraalisuuden edistämiseen tähtäävät kaavamääräykset ja tontinluovutusehdot: määräyksiä ja ehtoja uudistetaan siten, että ohjaus perustuu jatkossa hiilijalanjäljen laskentaan.
 - Rankkasadesuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen sekä kuumuuteen varautuminen niin rakentamisessa, peruskorjaamisessa kuin olemassa olevassa kiinteistökannassa.
 - LUMO-ohjelman toimenpiteiden vuosittainen priorisointi ja niiden etenemisen varmistaminen.
 - Vaalitaan ja turvataan monimuotoisuutta myös rakennetussa ympäristössä esimerkiksi monimuotoisen katuvihreän ja viherkattojen avulla.
 - Toimialan keskeisille toimille asetetaan kestävyystavoitteet, kehityspolut ja mittarit sekä johdetaan ne talouden ja toiminnan suunnittelun kautta osaksi toimintaa.
- 3. Taide ja kulttuuri ovat hyvän elämän mahdollistaja**
 - Tapahtumien ja määräaikaisen vuokrauksen prosessit selkeytetään yhteistyössä.
- 4. Yhdenvertainen ja kansainvälinen Helsinki**

Esteettömyyslinjausten toimeenpano jatkuu ja esteettömyyskoulutuksia järjestetään osaamisen kasvattamiseksi kaupunkikonsernin sisällä.
- 5. Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan**
 - Täydennysrakentaminen sekä kaupunkiuudistusalueiden ja asemanseutujen huomiointi toimenpiteiden priorisoinnissa ja kohdentamisessa.
 - Luonnon ja viheralueiden turvaamisen ja segregaaation ehkäisemisen yhteensovittaminen.

Kaupunkiympäristön toimiala, strategiakauden 2021–2025 jälkipuolisko

Strategian tavoite, keskeiset asiat ja tavoiteltu muutos

6. **Toimiva ja kaunis kaupunki**
 - Kaupungin kasvun nopeutumisen ja luontoarvojen turvaamisen yhdistäminen.
 - Asemakaavoituksen ja asuntotuotannon kokonaisprosessien tuloksellisuus ja toimintaedellytykset, turvaten myös muut tavoitteet esimerkiksi laatuun liittyen.
 - Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman päätöksenteko ja toteuttaminen.
 - Katajanokanrannan suunnitteluperiaatteet ja hankkeistaminen.
 - Infraomaisuuden peruskorjaaminen ja työmaiden haittojen vähentäminen
 - Lumenhallintaa kehitetään laajan hankekokonaisuuden kautta.
7. **Älykkäät liikenneratkaisut ovat sujuvan arjen perusta**
 - Valtion rahoitusta tulee saada merkittäviin liikenneinvestointeihin esimerkiksi maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen kautta.
 - Pyöräilyn tavoiteverkkojen toteutuksen vauhdittaminen
8. **Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat**
Penkkien vuosittaisen toteutuksen määrä julkisissa tiloissa tuplataan.
9. **Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana**
 - **Viedään läpi koko toimialan kattava kehittämistyö.** Toteutetaan tuottavuustoimenpiteitä, joiden yhteenlaskettu säästö vuonna 2023 on 3 milj. euroa.
 - Kaupungin sisäisessä yhteistyössä valmistellaan ja otetaan käyttöön investointien kokonaiskoordinaation uusi toimintamalli
 - Kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitteluun liittyvien toimenpiteiden edistäminen jatkuu.
 - Hankintojen tiedolla johtamista parannetaan siten, että koko toimialalla olisi näkymä tuleviin ja meneillä oleviin hankintoihin. Kaupungin hankintastrategian mukaiset kannustinmallien kokeilut sekä toimittajayhteistyön periaatteiden jalkautus.

Kaupunkiympäristön toimiala, strategiakauden 2021–2025 jälkipuolisko

Strategian tavoite, keskeiset asiat ja tavoiteltu muutos

10. **Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki**
Henkilöstön hyvinvointiin ja pitovoimaan sekä henkilöstön saatavuushaasteen ratkaisuihin ja esihenkilötyön kuormituksen hallintamalleihin on panostettava myös jatkossa.
11. **Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen**
 - Toimialan digitalisaatio vision ja tiekartan laatiminen sekä toimeenpano niin, että digitalisaatiovision painopisteet ohjaavat myös kehittämisen priorisointia.
 - Toimintatapojen ja roolien selkeyttäminen Digi Helsinki Oy:n kanssa.
 - Kehitetään tiedolla johtamisen edellytyksiä määrittelemällä roolit, vastuut ja toimintatavat. Lisäksi parannetaan tiedolla johtamisen edellytyksiä hyödyntämällä erilaisia teknologisia ratkaisuja.
12. **Helsinki on houkutteleva osaajille ja yrityksille**
 - Yritysassiakkuuksien palveluprosessien systemaattinen kehittäminen
13. **Kansallista edunvalvontaa ja kansainvälistä yhteistyötä Helsingin kehittämisessä**
 - Helsingin menestyminen tulevassa MAL-sopimuksessa.
 - Tutkimusyhteistyön kehittäminen

Yhdessä,
priorisoiden.

Helsinki

7.6.2023